סגור חלון

גלובס
זירת העסקים של ישראל

סכסוך היהלומן וזוגתו שהוביל לפסיקה שעשויה להשפיע על תיקי גירושים רבים

אישה שתקבל מיליונים בגירושים, תקבל גם פיצוי על פערי השתכרות מול בן הזוג ● נקבע כי פיצוי על הפערים הוא נכס כיתר הנכסים, וגם אם היא זכאית לסכום גבוה, היא עדיין זכאית לפיצוי זה

ניצן שפיר 29/10/26

בית המשפט המחוזי בתל אביב הכריע החודש בסכסוך כספי בין יהלומן ואשתו, שהיו נשואים 30 שנים, ונולדו להם שתי בנות. בית המשפט קבע כי פיצוי על פערי השתכרות בין השניים מהווה באופן עקרוני נכס כיתר הנכסים, וגם אם האישה זכאית לסכום גבוה בשל היקף הנכסים, היא עדיין זכאית לפיצוי זה.

? הבעל זכה בדירה בהגרלה לפני הנישואים, אך בית הדין קבע: היא שייכת לשניהם
? רכשו כלה בברזיל והשליכו אותה לרחוב אחרי 30 שנה. מה קבע בית המשפט?

במקרה הנוכחי השופטים חייבו את הבעל לשלם לאישה כ־200 אלף שקל בצירוף ריבית, בנוסף ל־4.4 מיליון שקל שהיא עתידה לקבל במסגרת איזון הנכסים בין השניים.

האיש הקים במהלך הקשר עסק מצליח ליהלומים, והאישה כמעט ולא השתכרה במהלך החיים המשותפים, אך למדה תואר ראשון ושני במשפטים ועבדה תקופה בהנהלת החשבונות של החברה. מההכנסות רכשו בני הזוג וילה ושתי דירות יוקרה להשקעה. האישה קיבלה שכר מינימום, לעומת האיש שהשתכר כ־18 אלף שקל נטו בממוצע.

שש שנים של סכסוך

המאבק על הרכוש נמשך יותר משש שנים, שבמסגרתו הועלו טענות שונות. בית המשפט לענייני משפחה הכריע במחלוקות בין הצדדים ודחה, בין היתר, את תביעת האישה ל"מזונות משקמים", שמשמעותם תשלום כספי לבן הזוג החלש כלכלית לתקופה מוגבלת כדי לאפשר לו להסתגל לחיים החדשים.

הסיבה להחלטה הייתה כי האישה עתידה לקבל סכומים משמעותיים בחלוקת הרכוש. סיבה נוספת היא שנקבע כי לא ניתן לראות אותה כמי ששימשה כ"בת זוג ביתית" וכמי שוויתרה על לימודים או קריירה, שכן היא בעלת תואר שני כאמור.

בית המשפט למשפחה לא הכריע לגבי פיצוי על פערי השתכרות, שנטענו על בסיס חוות־דעת מומחה. שווי החברה נקבע על כ־8.8 מיליון שקל ללא הנדל"ן, כאשר האיזון הרכושי יבוצע לאחר מכירת הנכסים.

שני בני הזוג ערערו לבית המשפט המחוזי. ערעורו של הבעל נדחה, וערעורה של האישה התקבל רק לגבי קבלת הפיצוי על הפערים. השופטים נפתלי שילה, סיגל יעקובי ויחזקאל אליהו קבעו כי העובדה שהאישה אינה זכאית ל"פיצויים משקמים", לא שוללת את הפיצוי עבור פערי כושר השתכרות. לכן, נקבע כי הבעל ישלם לה כ־200 אלף שקל נוספים בתוספת ריבית. "מדובר בשני רכיבים השונים באופן מהותי", קבעו השופטים, והוסיפו כי הפרשי כושר השתכרות מהווים "נכס בר־איזון".

פסק הדין הנוכחי מוסיף הבחנה, שלפיה גם אם האישה עתידה לקבל סכומים גבוהים בחלוקת הרכוש - אין זה מצדיק שלא תקבל פיצוי עבור כושר השתכרות.

מקרה מובהק של פערים

יש לציין כי פיצוי על פערי השתכרות לא ניתן בכל תיק ונתון לשיקול־דעת בית המשפט. נקבע כי מדובר במקרה מובהק שבו קיימים הפרשי יכולת הכנסה משמעותיים מאוד בין בני הזוג; מדובר בנישואים ארוכים ולאור גיל האישה (ילידת שנת 1968) וניסיונה התעסוקתי, קיים פער גדול בפוטנציאל ההכנסה של שני הצדדים.

עוד הוסיפו השופטים כי "מי שניהל את עסקי היהלומים, שבזכותם הצדדים אף רכשו וילה ושתי דירות יוקרה להשקעה, היה הגבר. האישה הייתה עזר כנגדו, ואולם היא לא השתכרה כמעט בכלל בחיים המשותפים".

האיש חויב לשלם 50 אלף שקל הוצאות משפט ושכר־טרחה. את האיש ייצג עו"ד חיים כהן. את האישה עו"ד יוסי הרשקוביץ.

עורך דינו של הגבר: נבקש לערער

עו"ד חיים כהן, שייצג את האיש, מסר: "בית משפט למשפחה בעצם דחה את הזכות של האישה להיפרע ממוניטין הבעל, עקב זאת שגם לאישה יש קריירה משלה. למרות זאת בית המשפט המחוזי התערב בנושא, כיוון שאקטואר המליץ על הפרש כושר השתכרות בהסתמך על הפעילות של החברה שעוסקת בשיווק יהלומים. מנגד הערעור של הבעל - לפיו יש להעריך שווי החברה היום, במועד החלוקה בפועל ולא במועד הקרע - נדחה.

"אנחנו נגיש בקשת רשות ערעור לבית משפט עליון על כך שלא ניתן מצד אחד היום לחייב בהפרש המוניטין, ולא לבחון היום את השווי הכלכלי של החברה".

עו"ד יוסי הרשקוביץ, שייצג את האישה, מסר בתגובה: "לשמחתנו, בית המשפט עמד על ההבחנה החשובה בין נושא פערי ההשתכרות למזונות אישה. הדבר חשוב ביותר למשפחות מהאלפיון העליון, בהן ישנו פער משמעותי בהשתכרות הצדדים, ובית המשפט קבע כי הוא רואה בעניין זה רכיב משמעותי לפיצוי הצד אשר הכנסתו פחותה".

"מסר ברור"

רו"ח (משפטן) אהוד שושן, מומחה בחלוקת רכוש וחישובים אקטואריים בגירושים, מסביר כי לא בכל תיק ייפסקו פיצויים על הפרשי השתכרות. "החוק משאיר לשופט שיקול־דעת. גם פסק הדין הזה מדגיש את זה. במקרה הזה, המסר של בית המשפט ברור: 'מזונות משקמים' יינתנו על בסיס הצורך של הצד החלש, שאינו יכול לפרנס את עצמו, ואילו בפער בכושר ההשתכרות, בית המשפט רואה נכס שנצבר בתקופה המשותפת ושיש לחלק אותו. לכן אני צופה שהנושא הזה יופיע ביותר ויותר תיקים שבהם קיים פער גדול בהכנסות ונישואים ארוכים".

שושן מוסיף כי "אין למעשה דרך מהימנה לאמוד פער בכושר ההשתכרות כאילו היה נכס. הסיבה פשוטה: כדי לחשב את החלק המשותף בכושר ההשתכרות של אדם, חייבים לנטרל את מה שהביא איתו לנישואים - כישרון, השכלה וניסיון, שאינו משותף. את זה אי־אפשר באמת לחשב, כי חלק ממנו מיוחס בכלל לסביבה שבה גדל והתפתח אותו אדם.

"בגלל זה יש ניסיונות רבים להמציא טכניקות כדי לחשב כמה שווה החלק האישי מול הנכס המשותף, 'הפער בכושר ההשתכרות', ללא הצלחה. באחת השיטות המקובלות לוקחים את הפער בין ההכנסות החודשיות נטו, מעבירים ממנו אחוז אחד לכל שנת נישואים, ומכפילים במספר החודשים שבית המשפט קובע".